

REAKTİF BAĞLANMA BOZUKLUĞU

**Ahmet Hamdi Tanpınar Ortaokulu
Rehberlik Servisi**

• Reaktif Bağlanma

Bozukluğu, 5 yaşından önce başlayan ve sosyal ilişki düzeyinde hasarla kendini gösteren gelişimsel bir bozukluktur.

- Reaktif Baęlanma Bozukluęu'nda beynin stresle bağetme merkezi ilgili bir problem olduğu dūşünölmektedir. Baęlanma bozukluğu olarak da bilinen Reaktif Baęlanma Bozukluęu, Bipolar Bozukluk ya da Dikkat Eksiklięi Bozukluęu tanıları ile karıştırılabilmektedir.

Reaktif Bağlanma Bozukluğu çocuklarının temel özelliği;

- Yaşamın ilk yıllarında anneyle ocuk arasında gelişen bağlanmayı gerçekleştirememiş olmalarıdır. Bağlanma, bebeğin ilk zamanlarında annesinin, çocuğun ağlamasına, onun ihtiyaçlarını karşılayacak yanıtlar vermesiyle oluşur.

- Bu ihtiyaçlar; doğru besleme, yatıştırma, teselli etme, rahatlatma, çocuğu tehlike ve diğer tehditlerden koruma ile giderilir.
- Bu ocuklar bu bağlanmayı gerekleştiremediklerinden çevrelerine karşı güven oluşturamamaktadırlar. Güven duygusunun gelişmemesine bağlı olarak da duygusal gelişimde problem yaşarlar.

Reaktif Bağlanma Bozukluğu Olan Çocukların Özellikleri

- Reaktif Bağlanma Bozukluğu tanısı almış çocuklar yaşamın ilk yıllarında, konuşmayı bile öğrenmeden önce dünyanın güvensiz bir yer olduğunu ve çevresindeki yetişkinlerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz olduklarını öğrenirler. Duygularının çevresine koruyucu bir kabuk örerler.

- Bu da onları yetişkinlere bağımlı olmaktan korumaktadır. Ebeveynlere ya da diğer yetişkinlere bağımlı olmaksızın, ördükleri koruyucu kabuk çocuğun dünya ile baş etmesinde tek araçtır. Korunmak için yalnız kendilerine bağımlı olan bu çocuklar, bu kabuğu kırmaya çalışan herhangi bir kişiyi tehdit olarak görür, bu tehdidi sadece duygusal yanına değil tüm yaşamına yönelik algılar.

Reaktif Bağlanma Bozukluğunun Sebepleri

- o Annenin hamilelikte ve sonrasında uyuşturucu madde ve alkol kullanması
- o Doğum travması
- o İstenmeyen gebelik
- o Çocukluğun ilk üç yılında yaşanan fiziksel, duygusal, cinsel istismar
- o Fiziksel ve duygusal reddedilme
- o Anneden erken ayrılık
- o Huzursuz ve gergin aile ortamı
- o Sert ve tutarsız ebeveynlik

- o Yaşamda çok sık yer değişikliği
- o Aşırı koruyucu anne-babalık
- o Yetersiz bakım ve çok bakıcı değişikliği
- o Travmatik deneyimler
- o Ağrı içeren hastalıkların nedenlerinin teşhis edilememesi, ağrının sürekli devam etmesi
- o Annenin depresyon geçirmesi
- o Çok genç ya da yetersiz ebeveynlik

Otizm ve Reaktif Bağlanma Bozukluğu Arasındaki Benzerlikler

- o Anlamalı yüz ifadesinin olmaması
- o Sözel uyarana tepkisizlik
- o Fiziksel teması reddetme
- o İletişimde nitel bozulma
- o Ekolali (ses taklidi)
- o Hayali oyun eksikliği
- o Tekrarlayıcı davranışlar

Reaktif Bağlanma Bozukluğunda Tedavi

- Sosyal iletişim alanında sorun olduğu keşfedildikten sonra:
 - o Aile çocuğu nasıl yönlendireceği konusunda eğitilmeli
 - o Ebeveynlik becerileri artırılmalı
 - o Annenin depresyonu varsa tedavi edilmeli

- Eğitim sürecinden sonra Reaktif Bağlanma Bozukluğu tanısı konmuş çocuk, otizmden farklı olarak kısa sürede konuşmaya ve taklit etmeye başlar.
- 3 aylık tedavi programı ile sosyal-iletişim alanında artma, tekrarlayıcı davranış bozukluklarında düzelme, dil becerilerinde artma görülebilmektedir.

- Çocukluk deneyimlerimizin etkisinden kurtulmak bizim için bile çok zor olmasına rağmen Reaktif Bağlanma Bozukluğu olan bir çocuk tamamen normal bir yaşam standardı yakalayabilir.
- Olumlu yönde geribildirim alınabilmesi için RAD'lı bir çocuğun yaklaşık 12 yaşından önce bağlanma terapisine başlaması ve iyileşmeyi istemesi gerekmektedir.

Tedavide Uygulanabilecek Eğitsel Yöntemler

- Geleneksel ve davranışçı terapiler reaktif bağlanma bozukluğu taşıyan çocukların eğitimlerinde daha az başarı sağlamaktadır. Doğal olarak geliştirilen yöntemler daha etkilidir ve eğitimlerinde yapılandırma bir gerekliliktir.

- Yaygın olarak kullanılan bağlanma terapileri çocuğun semptom olarak ortaya çıkan davranışlarını değiştirmekten ziyade çocuk ile ailesi arasındaki bağı güçlendirmek üzerine kuruludur.

- Bağlanma bir kere gerçekleştiğinde, arzu edilen duygular, davranışlar, tutumlar ve düşünme şekilleri de kendiliğinden gelişecektir. Terapi süreçleri iki temel prensip üzerine kuruludur:

- Reaktif bağlanma bozukluğu çocuklarının hem sevgiye hem de sınıra ihtiyaçları vardır. Ebeveynler çocuklarına karşı sevgi dolu, nazik, ilgili olurken bir diğer yandan da açık ve uygun limitler koymalıdırlar.

- Ebeveynler kontrolü ele geçirmek için tehdit, ceza ve korkuya başvurmamalıdır. Bu metotlar tüm çocuklarda karşıt tepkilerin gelişmesine neden olur, uyum davranışından çok isyankar bir tutuma yol açar.

- Bireysel terapiler reaktif bağlanma bozukluğu çocuklarınınin tedavi sürecinde çok etkili değildir.
- Bu yüzden aile terapisi daha çok tercih edilir. Ebeveynler terapi sürecinde daima hazır olmalıdır. Oyun ya da konuşma terapisinden, çok geçmiş travmalara yönelik konuşmalar daha etkilidir.

- Terapinin diğer önemli bir parçası da ebeveynin eğitimidir. Birçok insan kendi ailelerinin ebeveynlik kalıplarını alır, fakat bu bir reaktif bağlanma bozukluğu çocukları için genellikle uygun görülmez.

- Çocuklar anne – baba sevgisini reddettikleri için ailelerin özel beceriler geliştirmeleri gereklidir. Terapi sürecinde ebeveynler de, sevgi istemeyen ve ebeveynini reddeden bir çocuğa sevgi vermeyi ve ebeveynlik yapmayı öğrenirler.

- Aileler ayrıca, kendi çocuklarının içsel düşünme mekanizmalarını öğrenirler. Çocuklarının nasıl düşündüğünü, hissettiğini ve davranışlarını anlamaya çalışmalıdırlar.

- Ebeveyn eğitiminin bir amacı da, anne babaları çocuğun acısından korumak ve çocuğun davranışlarından yara almadan duygularını kontrol etmeyi öğrenmektir.

- Bu beceri çocuğun bağlanma geliştirmesi sırasında ebeveynin sevgisini kaybetmeden sŸrdŸrmesine yardımcı olur.

- Sonuç olarak, tedavinin amaçları erken kayıpların telafisi, güven duygusunun kazanımı, duyguların şekillenmesi, içsel kontrolün gelişmesi, karşılıklı ilişkilerin kurulması, dışsal yapılara ve sosyal kurallara uygun tepkilerin öğrenilmesi ve yanlış düşünce kalıplarının düzeltilmesi ve özsaygının geliştirilmesidir

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİM

